

P.n. Licejska knjižnica
LJUBLJANA.

ESLOVANSKA DVRZA

INFORMATIV. LIST ZA TRGOVINO, OBRT IN INDUSTRIJO.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, KONGRESNI TRG T. 3/I. — TELEFON INTERURB 174.

STEV. 35.

LJUBLJANA, DNE 24. SEPTEMBRA 1921.

LETÖ III.

Zaboje za slive

okvirke za opeko, lesene jermenice iz trtega lesa izdeluje in dobavlja po najnižjih cenah tovarna zabojev in jermenic

Lesna industrija Feliks Stare Radomlje, Slovenija.

Kavarniška oprema Kavni in čajni servisi biljard, mize itd. na prodaj.

Seznam inventarja in naslov v upravi lista.

Proda se takoj

mlin za kredo

pripraven za industrijo za gips ali kredo. Ponudbe pod „Sistem Schlagwerk“ na Aloma Comp. Ljubljana.

Profesor kemije

z večletno prakso, isče službe

tehničnega vodje ali kot asistenčna moč v **kem podjetju** ali obratu kemične industrije.

Ponudbe na „ALOMA COMPANY“, d. z o. z., Ljubljana, Kongresni trg štev. 3.

Kupimo vsako količino

bukovega oglja in drv, tesačnega in rezanega lesa vseh vrst, mehkega in trdega.

Ponudbe pod „Družba“ na ALOMA COMPANY, d. z o. z., Ljubljana, Kongresni trg 3.

**„TRIGLAV“ trgovska komisija d. d.
v SARAJEVU**

prevzame zastopstva in samoprodajo od raznih industrijskih podjetij v Sloveniji v svrhu uveljavite slovenskih produktov v Bosni in Hercegovini, kakor tudi v Dalmaciji in Črni gori. Cenjene ponudbe na zgornji naslov.

6

Vsebina 35. številke:

Economic conditions in Jugoslavia. — Zakon o trgovini in prometu z vinom za Jugoslavijo. — Podpisujte drž. posojilo! — Pereča socialna vprašanja v naši državi. — Kdo mora in zakaj mora podpisati državno posojilo. — Naša riječna flotila.

Economic conditions in Jugoslavia.

(Consul Alfred R. Thomson, Zagreb 1921.)

The commercial reporting district of the newly established consulate at Zagreb includes the Provinces of Croatia, Slavonia, Medjumurje, Prekomurje, and Slovenia, all formerly a part of the Austro Hungarian Empire and known to the world's trade as Austria. These Provinces constitute an advanced and progressive portion of the new Jugo-Slav State. Their total area is 25,860 square miles, of which 4,681,390 acres are devoted to general farming, 180,000 acres to gardens, 220,000 acres to vineyards, and 6,000,000 acres are in forests. The climate compares favorably with that of Virginia and Tennessee. The total population of the district is 4,396,840. The standard of living of the population is Central European, as distinguished from Balkan. The Croatian (Slavic) language is also understood by business men and The city of Zagreb (formerly known as Agram) is the chief economic center of this district. It has a permanent population of 110,000, with a floating population of 10,000 additional. Zagreb is a railroad center connecting Western Europe, Central Europe, the Balkans, and Turkey.

General Course of Economic Development During 1920.

This district (Croatia, Slavonia, Medjumurje, Prekomurje, and Slovenia) is primarily an agricultural country. Natural factors of production, climate, and soil caused no obstacles to increased crops, and, through gradual exploitation and intensive cultivation of the soil, the year 1920 evidenced a notable improvement in agricultural production compared with 1919. Such increased production, however, did not compare favorably with the normal pre-war output. Difficulties in obtaining instruments of production, continued unsettled economic and social conditions, and the enforcement of agrarian reform involving the abolition of large land ownerships, had a tendency to adversely affect agricultural achievement.

With respect to industry as a whole, such few local manufacturing industries as existed before the war showed same improvement in output in 1920 as against that of 1919. Very rich coal, iron and water power natural resources remained undeveloped in 1920 through lack of capital. In this connexion American assistance would be welcome and profitable to all concerned.

During the year 1920 internal political strife, and political conditions throughout Europe impeded a settling down to the normal standard with respect to all branches of economic endeavor in this district. General economic conditions influenced the producer's prices. As far as domestic consumption was concerned, such prices corresponded to some extent with production costs. But to enable export to the world market of this district's agricultural and other products and to compete with low-priced foreign products abroad, the producer's prices upon the surplus available

PRISTOU & BRICELJ

prvi špecialni atelje
za črkoslikarstvo

LJUBLJANA

Aleksandrova 1. Šelenburgova 6.

Najfinješe ultramarinovo
v kroglicah in prahu :: plavilo

SAMO ENGRoS NUDI
lastna izdelovalnica F. Turin, Celje

Veledobičkanosen lasten izum - projekt

(naris in popis) majhnega, estetičnega, higijenično v vsaki hiši po več eksemplarjev prepotrebnega predmeta **prodam** v svrhu pridobitve patentov v vseh urejenih državah. Predmet pločevinast, trajen, avtomatično delujoč, originalen. Ključ kupnine izuma je število prebivalcev zadnevin in sicer od 100 oseb 1 dinar ter 5% čstega dobička tekom patentne dobe. — Kavcija proti zlorabi 20% po gornjem prebivalstvenem ključu. Ivan E. Weixl, Maribor, Trg svob. 3/II. Slovenija.

BALKAN

SPEDICIJA-SKLADISCA

LJUBLJANA-MARIBOR

BEOGRAD-ZAGREB

TRST-WIEN

Večja količina samokolnic, strojev za čiščenje žita kakor tudi posameznih delov se prodaja. Cenj. oferte se prosi nasloviti na Fratelli Mikaleskul, Trieste, Casella 335.

Tvornica drvenih čavlj

Ivan Seunig ml.
Tacen in Brod pod Šmaro goro,
Slovenija.

Ant. Krisper, Ljubljana

Proizvaja in razpošilja na debelo:

razne vrste čevlje za otroke, deklice, dečke, ženske, moške, navadne in fine kvalitete, za delavce posebno močne izpeljave, komode (papuča) po brez konkurenčnih cenah.

Oddelek za galerter. blago na debelo:

pletenine, čipke, sukanec, vezenina, razne čevljarske in krojaške potrebitine, krtače itd. — Export zobotrebcev, adjustirane in v zabožih.

ALTESSE
stročnice prodaja po tovarniških cenah
glavna tovarniška zaloga

O. ČRTALIČ
LJUBLJANA, SV. PETRA CESTA 33.

M. VRHOVEC,
agentura in komisija
Beograd - Zeleni venac 11.
prevzema zastopstva, posreduje kupčije
in daje razne informacije.

PRODA SE:
kompletna moderno urejena
priprava za luščenje ovsa in riža.
Cena 4,000.000 nemškoavstrijskih kron
ab postaja v Nemški Avstriji.
Opis na vpogled v upravi lista.

Novootvorena komisiona radnja
M. Miljković i Vlad. Jovanović
BEOGRAD (Sava), Karadjordja 71.
Vrši sve komisione poslove, daje informacije o robi, kupuje i prodaja za svoj i tudji račun sve vrste zemljinih proizvoda za izvoz. Prima na smeštaj u svojim magacinima i prodaje u komisiji svakuvrsnu uvoznu robu. Traži i daje oferte svakovrsne robe.

fo export had to be reduced to allow, not only for middlemen, export agents, and transportation rates, but also to cover high export customs duties levied by the Jugo-Slav State, due to the State's urgent need for quick revenue. The effect of this condition upon the peasants and small Farmers of a predominantly agricultural district was evident in 1920 and resulted in an unusually large emigration of peasants from this district to the United States. Details concerning agricultural crops animals, forestry, manufacturing industries, mines, and finance are given below under appropriate headings.

Agricultural Crops — Increased Production and Value.

Aside from the general conditions described above, agricultural crops were affected during 1919 and 1920 by the difficulty in obtaining artificial fertilizer, requisite machinery, and steady labor. The year 1920 evidenced an improvement, however, compared with 1919, as is indicated by the following table:

Article	1919		1920	
	Metric tons	Valute	Metric tons	Valute
Wheat	1,460,000	56,000,000	1,720,000	76,000,000
Rye	230,000	4,400,000	297,300	4,955,000
Barley	280,000	6,400,000	370,000	8,510,000
Oats	455,000	8,750,000	601,500	10,250,000
Maize	2,950,000	113,400,000	3,347,000	147,300,000
Potatoes	1,830,000	39,000,000	1,338,000	33,450,000
Total	6,405,000	227,950,000	7,073,800	280,495,000

An analysis of the figures given shows an increase, of approximately 20 per cent in the quantity and value of the principal agricultural crops produced in 1920 as compared with 1919.

Although no statistics are available which would indicate the production of fruits and vegetables during 1920, these products, particularly grapes, apples, and prunes, were cultivated to a considerable extent. Poultry was an important farm product.

Opportunity for Sale of American Agricultural Goods.

Incubators are quite unknown to the farmers of this districts and it is believed that a market could be developed here for such devices. American agricultural machinery of all kinds should eventually find a market here. German concerns are endeavoring to introduce their implements in this territory and the low rate of exchange of the German currency now places American agricultural implements at a disadvantage. With regard to any new or improved agricultural devices, American concerns should address the Economic League Zagreb, Jugoslavia.

Development of Stock Raising.

During 1920 increases were noted in the number of animals produced, particularly in the case of swine. The following table indicates the live stock in this district in 1919 and 1920, and the production of animals during 1920:

Animals	1919	1920	Production 1920
Horses and mules	468,880	520,600	51,720
Cattle	1,467,550	1,620,000	152,450
Swine	1,308,500	2,510,000	1,201,500
Sheep and goats	1,009,440	1,130,500	61,060
Total	4,314,370	5,781,100	1,463,730

Forestry — Kinds and Value.

This district is rich in forestry resources, and the production of lumber, railroad ties, and wood intended for further manufacture progressed more favorably during 1920 than exploitations of any other natural resources. The kinds produced included oak, beech, wal nut, yellow pine, white pine, hornbeam, and juniper. The production in 1920 understood to be valued at approximately 35,000,000 Dollars.

Mineral Deposits. — Opportunities for American Capital.

The chief mining resources of this district consist of deposits of coal, iron, copper, lead, and antimony. Owing to lack of capital, machinery, and engineering facilities, many mines which were formerly exploited, were not in operation during 1920. Very rich deposits of coal and iron exist here. Foreign capital, particularly British, made endeavors during the past year to obtain

Domača tvrdka. Solidne cene.

Gričar & Mejač

Ljubljana
Prešernova ulica 9.

Najnovejši kroji. Točna postrežba.

Velika izbira izgojovljene obleke vseh vrst za gospode, dame in otroke. Zaloga vsakovrstnega blaga za moške obleke, površnike in sukne, dalje vata za krojače v kosih in na metre.

FURNIR

žagan, iz vseh vrst trdega lesa, od 1 mm debeline naprej, :::
i m a v z a l o g i
tovarna furnirja, žaga, in trgovina z lesom
Podrečje p. Domžale.

Kompletni novi stroji za tovarno mila

in
5—600 m usnjatega jermena z jeklenimi žeblički, kot se rabi za predilnice, takoj na prodaj.

Na ogled pri JOSIP BERGMAN-u, vetrugovcu v Ljubljani, Poljanska cesta 87.

Strojne tovarne in livarne :::: d. d. Ljubljana. ::::

Stroji za lesno industrijo. - Vodne turbine.

Domača litografija

Opalograph

najidealniji umnožavajući aparat, koji umnožuje strojno i ručno pismo, kao što i crteže putem staklene ploče, koja se nikada ne izrabiti, do neograničenog broja primjeraka. — Umnožavati može svatko bez pouke! — Tražite cjenike i uzorke!

Glavno skladište
THE REX Co.
LJUBLJANA, GRADIŠČE 10

Neobhodno potrebeni beležnik za vsako pisarno je

Jugoslovanski poslovni koledar

katerega III. letnik za leto 1922 izide v najkrajšem času. Pritejen je za celo državo.

Cena izvodu je K 30.—.

Naroča se pri

ALOMA COMPANY d. z o. z.
LJUBLJANA, Kongresni trg štev. 3.

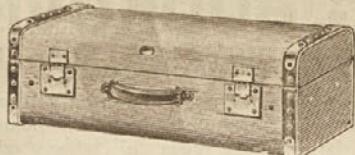
Oglasne cene:

cela stran (21 × 15 cm)	K 700—
pol strani	480—
četrt strani	325—
osminka strani	225—

Vsled kratkega časa do tiska oddajte naročila takoj!

Špecijalitete iz previjenog drveta:

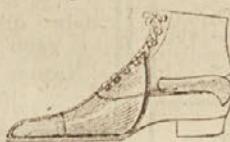
Najbolji putovalni in kupejski kovčegi:

Nerazumljive školske torbice:

Beskonkurenčni pružači za cipele, Royal

Cjeniki gratis

Cjeniki gratis!

DAMBACHWERKE A. G.
Windischgarsten, Austria.

Gosp. kobasičari i mesari!

Kineska svinjska crijeva

prvorazredna roba bez luknje, sortirana 26, 28, 30 i 32 mm, imadé na svome skladištu **na veliko i malo**

Jugoslavensko - švicarska Industrija crijeva k. d.

prije Josip Pavešić

ZAGREB

NA KANALU 48.

TEL. 22-24.

concessions to develop these mines. Excellent opportunities exist for the employment of American capital and engineering talent.

Manufacturing Industry — Kinds of Plants Needed.

Manufacturing did not progress favorably during the year 1920, owing to difficulties in obtaining the necessary capital and machinery. The principal existing manufacturing establishments in this district are those producing flour, sugar, cement, lumber, leather, articles, alcoholic beverages, chicory, tobacco products, matches, paper, preserved fruits, woolens, cotton and linen goods, tannin, bricks, furniture, and dry goods.

The manufacturing plants which are urgently needed in this district (since it has been separated by customs barriers from Austria, Bohemia, and Hungary) and to which the attention of foreign capitalists is invited, include locomotive and freight-car shops and repair shops, metal foundries, automobile manufactories, and factories producing the following articles: Shoes, rubber goods, agricultural machinery, mining machinery, electrical supplies, paint and hardware, paper articles, dry goods, clothing, and medicines.

Change in Currency — Influx of American Money.

The year 1920 witnessed the partial transition of this district's currency from Austrian crown to Serbian dinars, a problem causing many complications to local business interests, as the population of this district reckoned and quoted costs and prices in terms of the crown. Large amounts of Austro-Hungarian Imperial currency remained in this district and could not be consistently devalued. The Serbian dinar was legally decreed to be equal to four Jugo-Slav crowns. All currency was so stamped. Practically all Austro-Hungarian Imperial paper money was gradually called in before the close of the year. Nevertheless, local merchants continue to quote prices in crowns.

The principal financial asset of this district during 1920 was the great influx of American money remitted to the local population by Croatians and Slovaks residing in the United States. It is estimated that such remittances amounted to nearly 55,000,000 Dollars during 1920. This district has long been one of the greatest centers of American immigration, the average immigrant to the United States being a husband who remits the greater part of his earnings to his wife and family who live in this district. During 1920 the average daily money-market exchange showed 180,000 Dollars, sold in the form of currency letters of credit, cable advices, or checks on American banks.

Import and Export Trade of District.

During the year 1920 surplus agricultural products of this district were shipped chiefly to other parts of Yugoslavia, to Austria, Italy, Switzerland, and Germany; lumber and wood products were exported to France, Italy, Austria, and England; live stock and its products to Austria, Switzerland, Italy, and France; and flour wool to other parts of Yugoslavia, and to Austria, Switzerland, Italy, and Germany.

The leading imports into this district were railway equipment, agricultural and other machinery, hardware, dry goods, clothing, shoes, rubber articles, chinaware, petroleum products, manufactures of paper, chemicals, and medicines derived from Austria, Czechoslovakia, England, Germany, France, Switzerland, and Italy.

No statistics are available showing the import and export trade of this district during 1919 and 1920. The district comprises a portion of the Jugo-Slav State — Kingdom of the Serbs, Croats, and Slovenes — with capital at Belgrade, from which point a consul reports national import and export statistics for the entire country.

This consulate having been established during the latter part of the year 1920, declared exports to the United States were practically negligible. These exports were:

Articles	Quantity	Value Dol		
Books, printed, in foreign languages, pounds	1,148	624		
Carpets, woven, wool, square, yards	19	200		
Lace, cotton, hand-made, yards	9,652	11,898		
Total	10,829	12,722		

Johann Rzehak's Nachf.

Radowenz-Trutnov, Češkoslov.

barvarija lanene in bombažaste preje v turškorudečih in pisanih barvah nudi

laneno prejico od 1/4 do 4/4 belo (weißgebleicht)

bombažasto prejico turško rudeče in pisano barvano.

Stroj za gnetenje

(Knetmaschine im Vorberecher)

srednje večnosti na prodaj.

Naslov v upravi lista.

Radi opustitve obrata na prodaj:

Razni modeli za izdelavo cementnih cevi, stroj za cementne kvadre holbloke, stroj za zidno opeko, razni modeli za stopnice, stroj za mešanje betona in razno drugo k temu obratu spadajoče orodje.

Naslov pove uprava lista.

Vsake vrste

domače in kuhinjsko orodje

iz lesa v brezhibni izvrštvji po najnižjih cenah izdelujejo

SEVEROČEŠKE DELAVNICE ZA LESENOM IN STEKLENOM INDUSTRIJO

(Nordböhmische Holz- und Glasindustrie - Werke)

Bünauburg pri Podmoklih.

Specijaliteta: Lesene servirne deske s stekleno, ročno dekorirano vložko.

Stora d. z o. z.

Št. Vid nad Ljubljano tovarna za gardine, bonfams, posteljna pregrinjala, zavesa za kavarne in hotele iz tula, ripsa, entamina, kongresa, platna it. d.

Priporoča se tvrdka

JOSIP PETELINC,

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev, za rodbinsko in obrtno rabo, na veliko in malo, posamezni deli za vse sisteme, olje, igle in deli koles.

F. Filip

tvornica četoka, kistava i metalna u Petrovcu - Bačka

nudi vse vrste četaka najbolje kvalitete uz znatno snižene cene.

Prima putnike uz visoku proviziju.

Fini bosanski herceg, državni

TOBAK

cigare in cigarete po izvirni ceni in vse vrste sadja po 200-500 K za 100 kg. Bosanski predilek. Zahtevajte cene!

Prvo bosansko izv zna podjetje

G. A. Vasiljević

TUZLA, Bosna.

Živinski zvonci

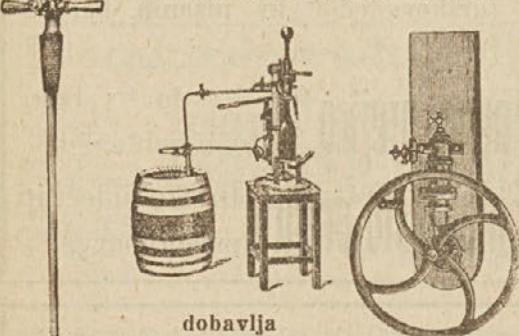
znamke „Triglav“ so pravni, jasnodneči, nerazumlj.

Alojzij Jan industrija zvoncev

Gorje pri Bledu, Slovenija.

Tozadevni ceniki zastonj.

Zračne stiskalnice, sesalnice, rečne in elek. naprave za gostilne in pivovarne vsakovrstne armature

dobavlja

ALOIS KUČERA, spol. s r. o.
Praba VII, Heřmanova 45, Čehoslov.

Proda se

2500 kg natrijevega thiosulfata
(fixir - natron - antichlor)

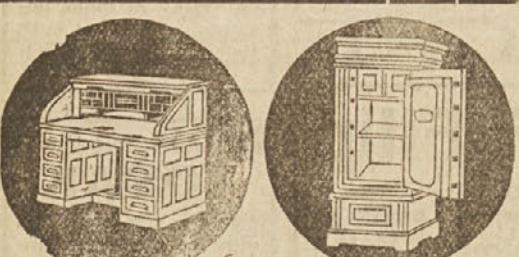
Ponudbe pod „Antichlor“ na ALOMA COMPANY, d. z o. z., Ljubljana, Kongresni trg 3/I.

Kupimo vsako količino bukovih in borovih pragov

Ponudbe pod „Traverses“ na ALOMA COMPANY, d. z o. z., Ljubljana, Kongresni trg 3/I.

Edina razprodaja vseh vrst špecijal. mavca - gipsa

za vso kraljevino SHS. TVORNICE: Stanz, Kindberg, Semmering, Scottwien, Puchberg, Aussewiese etc. nudi po najnižji ceni iz svojih zalog: Ljubljana, Osijek, Novi Sad, Zemun — KOSTA NOVAKOVIC, LJUBLJANA, Židovska ulica 1.

Veliki izbor!

Umjerene cijene!

Solidna roba!

Umjerene cijene!

TELEFON BR. 9-27

TELEFON BR. 9-27

AMERIČKI UREDSKI NAMJEŠTAJ

Blagajne i kasete, sigurne proti vatri i provali
Pisafe strojeve raznih sustava uz jamstvo dobavila

NOTTER I DRUG, ZAGREB, ILICA BR. 21

Indirect Trade with the United States.
Practically all trade between this districts and the United States during 1920 was indirect and will be statistically credited to other countries. Beans, white and variegated, were purchased by French firms at Marseille to sell to the American trade. The entire hops production was sold to merchants in Czechoslovakia, who, after a simple manipulation, sold large quantities to the United States under the name of Saaz hops for the production of 1 per cent beer. The herb belladonna was purchased by English and German firms for shipment to the United States. Unfinished hides of small animals, such as lamb, sheep, and goat skins were sold to foreign firms and it was understood that some of these products went to America. The same conditions apply to raw hemp, the chemicals bauxite and turpentine, certain prepared beech woods, and half-finished woods for walking sticks.

Local exporters would prefer to deal directly with American buyers and the chamber of commerce at Zagreb has been endeavoring to bring about such an arrangement.

General Conclusions.

While this district is at present passing through a very critical transitional period, involving changes of sovereignty, new customs barriers, and political, economic, and social unrest, a favorable forecast is made for its commercial future.

The Provinces of Croatia, Slavonia, Međimurje, and Prekmurje, with their rich soil and industrious peasants, and their strategic economic position with respect to the Balkans on one side and Central Europe on the other, will in the future play an important role in the world's trade. Their natural richness and favorable position tend to make the new Jugo-Slav State the natural representative of former Austria.

Ako se hočete zavarovati pred slabo valuto, podpisujte državno posojilo!

Zakon o trgovini in prometu z vinom za Jugoslavijo.

Že takoj po ujednjenju naše države so vinski trgovski in producenti čutili potrebo po novem, modernem vinskem zakonu. V to syrhu so se že večkrat v zadnjih letih sestali viničarji iz naših naivinorodnejših krajev in povedali svoje žele o prometu in trgovini z vinom. Letos poleti sredi meseca julija se je vršila v Bukovu pri Negotinu v Srbiji konferenca vinarskih strokovnjakov, katerim so poslali dalmatinski viničarji po sporazumu z ecomologi, kemiki in vinskim trgovci svoje detailirane zahteve. Tudi zagrebsko (vinsko) poverjeništvo je izdelalo svoj načrt zakona. Na bukovskem kongresu so jugoslovanski vinski strokovnjaki sklenili, da izbere v svrhu študija in izdelavanja zakonskega načrta vsaka pokrajina po enega strokovnjaka. Tako izdelani načrt se bo odposlal na pristojno ministrstvo, ki ga bo končno redigiralo in predložilo parlamentu v končno potrditev.

Viničarji sami si v nekaterih točkah še niso na jasnen. Tako prevladuje različno mnenje na sladitvi mošta. Medtem ko so Dalmatinici proti mešanju mošta s sladkorjem, ker so njihova vina dovoli sladka, zahtevajo viničarji iz severnih krajev, da vinski zakon to dopušča. Njihova vina imajo namreč veliko manjši odstotek sladkorja v sebi. Protivniki sladitve pravijo, da bi se moglo severna vina rezati z dalmatinskim vini, ki jih je posebno letos dovolj na razpolago.

Tudi vprašanje takozvanega petiota še ni rešeno. Mnogi so proti umetni izdelavi vina s pomočjo dodajanja kisline in sladkorja iz trops.

Tudi kontrolna ureditev je danes pomankljiva. Posebno kontrola vinske trgovine, skladišč in kleti, urejeno ni še kaznovanje ponarevalev in drugo.

Anketa o novem vinskem zakonu je prav potrebna stvar. Opozariamo naše vinogradnike, da ne pozabijo pripraviti potreben material. Posebno Stajerska s svojimi vinorodnimi kraji, ki producira dezertna vina, bo morala imeti v zakonu zaščito in pospešitev oddaje.

Ne kupujte za drage novce

umetne ude (proteze), pomožna orodja, pašove proti kili, rokavice, ortopedične čevlje in pripomočke novodobne kirurgije

pri tujih neprijateljskih podjetjih

ako vse te predmete v brezhibni izpeljavi po konkurenčnih cenah lahko kupite v tovarni dobroznanega

,Ortopedičnega društva voj. invalidov Praga, Vyšehrad. tř.-Emanzy, Češko.

Posebni oddelki za izdelavo navad. čevljev.

Filialka: HRADEC KRÁLOVÉ-TŘIDA NÁRODNIHO VOJSKA.

Zahtevajte v lastnem interesu naš prospekt

JURJEVO

terpentinovo
čistilo za čevlje
razpošilja

glavna zalog
M. Trebar

Ljubljana

Sv. Petra c. 6.
Telef. 539.

G. BUDKOVIČ BOH. BISTRICA, Slovenija.

Trgovina mešanega blaga se priporoča za nakup raznih potrebščin, posebno turistom izletnikom in letoviščarjem.

Trgovina čevljev (cipela)

in čevljarskih potrebščin na drobno in debelo.
Matija Trebar, Ljubljana, Sv. Petra c. 6

Telefon št. 539.

Orodje, okove za pohištvo in stavbe

nudi najugodnejše

Rudolf Kmen, Dunaj

Wien V. Margarethenstr. 110.

Zahtevajte vzorce.

Salonska garnitura

po izredni ceni

se proda.

Naslov v upravi lista.

Gramofon

z 40 ploščami,
dobro ohranjen, se
ceno proda.

Naslov v upravi
lista.

Fotografični aparat

6×9 na filme

z vsemi potrebšči-
nimi se ceno proda.

Na ogled v upravi
lista.

HIŠA

enonadstropna
s tremi stanovanji,
z vsemi pritiklinami
in velikim vrtom
pripravna za vsako
obrt takoj naprodaj.

Naslov v upravi lista.

ŠIPE

(300) ca. 42×54 cm,
3 mm debele, se ceno
oddajo.

I. Wider, Ljubljana,
Cesta na Rožnik 19.

Pločevinaste reklamne

plakate

v večji množini, škatle
za kremo, vazelin, kan-
dide, itd., kem, cizeli-
rane ploščice kovini,
dobavlja firma

,PLUTO“

PRAGA VII, Okružni

št. 1114.

Citajte
Jugoslovansko
borzo!

Podpisujte državno posojilo!

Zadnji dnevi podpisa državnega posojila se bližajo. Letošnji 30. september, zadnji dan za investicijsko posojilo, naj bo tako merilo naše državne zavednosti, da bo v inozemstvu glasno oznanjalo nayačnost in krivico curiškega tečaja naše krone. Pove nai, da smo zavedni Jugoslovani, na katerih sloni takšna država, ki je večni časi ne zdrobio.

7% državno investicijsko posojilo l. 1921, v iznosu 500 milijonov dinarjev se bo porabilo izključno v svrhu splošnega dobra kakor: popravilo, izvršitev in razširjenje železniškega prometa, stavbo novih in dovršenje započetih železniških prog, napravo in popravila pristanišč, cest, potov itd.

Nominalni iznos posojila je dinarjev 500 milijonov izdan al pari v kosi po din. 100, 500, 1000, 5000 in 10.000 v 50.000 serijah po sto številki, obresti so 7% na leto ter se izplačujejo denarizno brez vsakega odbitka v polletnih kuponih in to 15. marca in 15. septembra vsakega leta pri vseh javnih blagajnicah in za to pooblaščenih denarnih zavodih brez odbitka kakršnega kolik davek, kolik in takse.

Prví kupon se izplačuje 15. marca 1922. V teku 10 let se to posojilo ne more konvertirati, niti v tem času obrestna mera znižati. V slučaju, da se posojilo po preteklu 10 let konvertira, se mora imejiteljem obveznic ponuditi izplačilo v nominalnem iznosu.

Posojilo je amortizacijsko ter se izdaja na 50 let. Amortizacija začenja 4 leta po emisiji, ter se vrši enkrat na leto pri Generalni direkciji državnih dolgov z žrebanjem ali odkupom po dočlenem amortizacijskem načrtu, ki je na obvezniči natisnjena. Posojilo je zavarovano s hipoteko, a potrebnva vsota za anuitet (obresti in amortizacijo) stavila se bo vsako leto v budget (državni proračun), za pokritje pa bodo služili pred vsem dohodki dotičnega investicijskega objekta.

Kuponi zastarajo 5 let potem, ko so zapadli, a izčrpane obveznice 30 let po žrebanju. Posojilo bo kotirano na vseh domačih borzah.

Obveznice tega posojila so ravnopravne ostalim državnim obveznicam, uživalo pupilarno varnost, morejo se dolagati kakor kavcije, uporabljati za fonde, ustanove, denozitev pri vseh javnih blagajnah in privavnih podjetjih.

Obveznice se morejo lombardirati pri Narodni banki kraljevine SHS ter njenih podružnicah po zakonskih predpisih. Obveznice in kuponi tega posojila so prosti vsakega sedanjega in bodočega davka in doklade, kakor državnih tako tudi ostalih (oblaščnih, okrožnih, sreskih in občinskih) kakor tudi vseh taks in pristojbin v kraljevini.

Za kontrolo porabe tega posojila se bo izvolil poseben parlamentarni odbor.

Pozivljemo vse naše pridobitne kroge, da svoj kapital, ki ga ne potrebujejo v investiciji ali v obratu, naložijo v državno posojilo, ki je najvarnejša investicija, obenem pa nosi najvišje obresti za naloženi denar.

Denar, naložen v državnem investicijskem posojilu, nosi 7 odstotkov obresti.

Pereča socialna vprašanja v naši državi.

Pokojninsko vprašanje privatnih nameščencev.

Pretečeni teden v ponedeliek in torek so se vršila v Mestnem domu zborovanja privatnih nameščencev, z namenom razjasnitvi novo novelo o začasnih ureditvah pokojninskega zavarovanja nameščencev na bivšem avstrijskem ozemlju kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Vsa imenja so soglašala, da je novela pomajkljiva. Za odpravo teh pomajkljivosti se bodo privatni nameščenci borili do zadnjega, ker predstavlja ravno pokojnina eno izmed najvažnejših življenskih vprašanih privavnega nameščenca.

Novela je karakterizirana po tem, da se odpravijo doslej obstoječi pokojninski zavodi nadomestnega značaja in da srejme od države subvencionirani »Splošni pokojninski zavod« vse zavarovanje do izmere zakonitih najmanjših dajatev. Dosedanji nosilci nadomestnega zavarovanja: pokojninski zavodi, zavarovalnice in služ-

bodajniki so dolžni izročiti »Pokojninskemu zavodu« z omenjenim dnem kot premijsko rezervo oni znesek, ki bi ga bilo do tega dne nabrati za zakonite dajatve za njih zavarovanje in izločenje pri »Pokojninskem zavodu«.

Nevela sama ima sledeče pomajkljivosti:

1. Določa 10 plačilnih razredov, katerim zavarovani prejemki letno ne odgovarjajo po krvdi fluzbodajalcem faktičnim prejemkom.

2. Po 40 letih se izplačuje komaj 75% zavarovanih prejemkov, ki jih je vzeti za 100% invalidno rento.

3. Od vplačljive pokojinske premije odpade prevelik del na nameščenca in premajhen na službodajnika.

4. Za dopolnilno zavarovanje na višje dajatve od 18.000 letnih prejemkov (10. razredu kot najvišjem) ni v noveli nobene državne ingerence.

Razven teh imajo privatni nameščenci še razne druge zahteve o katerih bomo še prihodnji obvestili naše cenjene čitatelje.

Rok za podpisovanje 7 odstotnega državnega posojila poteče 30. sept. t. l.

Kdo mora in zakaj mora podpisati državno posojilo.

To notranje državno investicijsko posojilo, ki se ravno podpisuje, morajo podpisati:

I. Naš kmet, ker ima danes splošno dosti go-tovega denarja, pa ga nosi v žepu ali skriva v rostellji. To velja tudi za vse druge posameznike, ki se težko ločijo od svoje gotovine in ki imajo tobolezen, da bi vsak dan radi strelj svoj denar. Skrivanje cizroma zadrževanje denarja od prometa silno vpliva na draginjo soloh, s tem pa tudi na obrestno mero posameznih bank; razen tega pa je to naškodljive ravno za one, ki gotovino skrivajo.

II. Mali in srednji rokodelec, obrtnik, uradnik, trgovec in industrijec, ki poleg svote, ki jo nujno potrebuje pri svojem poslu in prometu, vsaj vsako leto radi varnosti določijo gotove zneske sveciga zashčita in jih devljejo na stran »za slabe čase«.

III. Velika trgovska podjetja, industrijska in slična, naj določijo čim večje zneske za te obveznice tudi zaradi tega, ker morajo taka večja redietja vsekakor po naravi svojega posla zelo velikokrat polagati razne kavcije, da načravijo posamezne kumčje oziroma da dobijo zanje koncesije. Nobena vrsta efektov, ki se morejo prorabiti v to svrbo, se ne izolača bolje, kakor imenovane 7% državne obveznice.

IV. Iz istega razloga imajo tudi banke, hranilnice, zadruge, razne zavarovalne družbe in državnik imajo prilike dolagati vteže kavcije, — interes na tem, da že danes podpišejo čim večje svote teh obveznic.

V. Posamezne humanitarne ustanove, potem razne občine, politične in verske, dalje vse našodna udruženja razne strokovne in razredne organizacije: tudi te naj bi svoje gotovino vložile v take rentabilne obveznice.

VI. Vsi fondi, ustanove in zavodi naj skrbijo, da svojo gotovino naložijo vladostno za tako velike obresti v to državno posojilo.

Končno naj tudi vsak kulturni človek, ki ima in lahko kaj prirhrani od svojega zasluga, začeni denar v to posojilo. Zalčni naj ker se zaveda, da bo s tem podprt našo splošno skupnost — državo, ki se je zavezala njemu in vsem, ki bodo podpisali to posojilo, da bo s tem denarjem zgradila, dogradila in popravila njemu samemu in nam vsem skupaj notrečne železnice, luke in ceste.

Podpisovanje 7 odstotn. državnega posojila 1921 zahteva lastna in državna korist.

Naša riječna flotila.

Ovdje donosimo podatke o našem riječnom brodovljiju iz beogradske »Politike«, koja je u toj stvari dobila dopis iz Pariza odluci američkega arbitra Waltera Hincea u pogledu razdeljenja plovnih objekata i materijala medju zahterenos-

vane države. Američki arbiter imao je u smislu mirovnih ugovora donijeti konačnu odluku u tom predmetu, protiv koje se nujna država ne more žaliti. Svoju odluku obrazložio je arbiter u opsežnem eksponentu. On je odlučio, da se ima smatrati legitimni ratni pljen sve ono, što je zarobil srpska, rumunska i francuska vojska, samo nezatan broj plovnih objekata, za koji se je določalo da nijesu služili ratnim svrhama neprijatelja, vračen je privatnim vlasnicima, kjer su pripadnici Austrije ili Ugarske.

Nadalej je Hince odlučio, da su interesi naše države potpuno zadovoljeni brodovina i šlepovima, kjer se danas nalaze u našim rukama, osim malega broja, za kjer je dokazano, da nije služio ratnim svrhama neprijatelja i osim onih, kjer je naša država tražila za službu na Savi. Nujna država, kjer nema obale na Dunavu, ne učestvuje u vodilji brodova.

Prema odluci g. Hincea dodijeljeni su našoj državi:

I. Grupa predata nam po vojni konvenciji od 13. novembra 1918.: a) »Marosi«, »Drava«, »Gizela«, »Tausig«, »Vesta«, »Elizabet«, »Algire«, »Leányfalu«, »Margit«, »Franc Jozef« putnički brodovi; b) »Atlas«, »Kereskedes«, »Madžar«, »Helen«, »Ludwig«, »Bádačonji«, »Pugtačer«, »Alfold«, »Bag« i »Laongin« — remorkeri; c) 60 šlepova ukupne tonaže 36.571.

II. Grupa Z. T. L. (Austro-madžarska ratna parobrodarska komanda): Austrijsko brodovlje:

a) »Slavonija«, »Aniela«, »Deutschland«, »Isra«, »Barhans«, »Bloksberg«, »Evropa«, »Jozef«, »Petőfi«, »Salzach«, »Šabac«, »Török-Besce«, »Temešvar«, »Braila«, »Erdödy«, »In«, »Hungaria«, »Milénium«, »Traun«, »Tranzen«, »Bač« — Bedroge i »Kampf« — remorkeri.

6) 347 šlepova sa ukupnom tonažom od 211.265,6 t.; 1 brod rezervoar od 681 tona i 9 šlepova. Madžarsko brodovje: a) »Aranka«, »Bakony«, »Baroš«, »Hedjalia«, »Kinjizi«, »Marijan«, »Megye«, »Mohac«, »Rabša«, »Tisa Kalman«, »Torontal«, »Vilhelma«, »Bordokož«, »Songrad«, »Futar«, »Lehel«, »Namset«, »Szebes«, »Sirali«, »Verzer«, »Apostag«, »Esag« — remorkeri.

b) 164 šlepova sa ukupnom tonažom od 87.796 tona, 5 brodova rezervoara ukupne tonaže 3687,86 i jedan ponton.

III. Grupa brodova čiji su vlasnici postali naši podnanci:

a) »Aladar«, »Laita«, »Nera«, (vlasnik gruba G. F.); »Džurija« (g. Sude); »Hrvat« (R. Turčić); »Herman« (R. Neuschloss); »Ferk« (g. Jovanović); »Jolanka«, »Irme« i »Roza« (Hung. Fin. Dir.); »Palanka-Ilok«, »Livius« (Pis. Ko.); »Panonija«, »Turištan«, »Bač«, »Egvetertes« (g. Fr. Kanal); »Belje«, »Apatin« (Fehérceglak).

b) 106 šlepova gore spomenutih i drugih sopstvennika u ukupni tonaži od 39.699,8.

4. Grupa zarobljenog brodovlja, kjer ni Austria ni Madžarska nisu potraživale:

a) »Vandor« i »Almaš« — remorkeri.

b) 27 šlepova: 47 pontona i 1 plovni dok.

5. Grupa niemačkega zarobljenog brodovlja:

a) »D-1«, »Ems«, »Havel«, »Majn«, »Mozel«, »Sava«, »Spre«, »Veichsel«, »Verzerr«, »Donau« i »Alter« — remorkeri.

b) 19 šlepova ukupne tonaže 14.584: 28 šlepova - cisterna ukupne tonaže 22.816,5

Osim toga g. Hince je odlučio, da nam Austria ustavi dva velika rutnička breda za ploviblji Beč—Beograd i Beograd—Galac: »Budim-Pešta« i »Schönbrunn« oba po 710 kon. snaga.

Od naših predratnog prodovlja na Dunavu i Savi, ostalo nam je brodova i remorkera jačine: 4880 konj. snaga. Odlukom američkega arbitra dobili smo još 27.235 kon. snaga u brodovima, remorkerima i rutničkim. Od predratne tonaže ostalo nam je 2220 tona u šlepovima. Taj je broj nvečen edukom g. Hincea sa 354.428 tona, tako da prema njoj naša sadna trgovačka flota na Dunavu, Savi i kanalima raspolaga sa brodovima čija ukupna snaga iznosi 34.404 konja, a tonaža šlepova, cisterni, dokova i štekova 396.347 tona.

Američki arbiter nam je oduzeo ovo brodovje, kjer se danas nalazi kod nas i vrača ih privatnim sopstvenicima:

1. Iz Austrije:

a) »Arad«, »Pečske«, »Hati« i »Radecki« — putnički brodovi.

b) »Tolna«, »Versenyi« i »Lokal-Bot 4« — remorkeri.

c) 61 šlep ukupne tonaže 27.735 i 44 gvozdene pontona.

2. Iz Ugarske:

a) »Sava« i »Den« — remorkeri.

b) 58 šlepova ukupne ton. 20.137,15 i 22 gvozdene pontona.

Export. Francuska! Import.

Jugosloven išče uvozniška in izvozniška zastopstva. Ponudbe na naslov: **Janko Lavrič, Strasbourg, France, 1, rue Charles Appell.**
Brzjavni naslov: **Slovenija Strasbourg.**

ŽELEZNIŠKE PRAGE

hrastove, bukove in borove raznih tipov z izvoznim dovoljenjem
K U P I M.
Ponudbe samo resnih producentov z bančno garancijo — na adreso
V. Dostal, Praga II., Marianska ulica 16.
Telegram: „Epidaurus“.

Tražite ponude!

Tvornica rublja

Solidni i prvorvnsni proizvodi!

M. Kozina, Karlovac

Šofer, mehanik z dobrimi izpravičevali, dosedaj zaposlen pri večjem industrijskem podjetju **išče službe.** Zmožen je in opravljal bi eventuelno tudi pisarniška opravila. Cenjene ponudbe pod: „Šofer“ na opravo lista.

Cevljarske cveke

la. brezove vseh števil v vrečah po 25—40 kg po Kč 6·50 1 kg dobavlja tvrdka

ST. SPURNY
Konice, Čehoslov. republ.

Zahtevajte ponudbe!

Mesto oskrbnika

išče 41 let star verziran uradnik, oženjen s 5 otroki. Predpogoj prosto stanovanje. Naslov pod „Oskrnik“ v upravi lista.

Otroško obuvalo

usnjeno iz odrezkov, šivano, obrnjeno (Kalesle, Baby) dobavlja Josip Červinka izdelovanje otrošk. obuvala Hranice, Morava, Čehoslovaška republ.

Petrolejske kante

sa ili brez sanduka kupimo uz povoljnou cijenu više vagona. Posredniki izključeni.

Hrovat & Comp. Ljubljana.

Zahtevajte vzorce!

ŠMIRGELJ

Na papirju, platnu, dalje za snaženje nožev šmirglov prah, steklen papir (Glaspapier) kremenalov papir (Flintpapier).

Toman & Reich, Maribor

Gospodska ulica štev. 38. Telefon štev. 386.

1 parni stroj 40 k. s.
1 Vorwärmer (pregrevač)
1 kompletni dynamostroj 45 k. s.
2 kompletni še popolnoma nove nerabljene naprave za izdelovanje marmelade **na prodaj.**

Naslov in natančnejši popis resnim reflektantom na vpogled pri „ALOMA COMPANY“, d. z o. z., Ljubljana, Kongresni trg 3/I. — Telefon int. 174.

Tanka
svinjska čревa
po K 2 — meter

iz lastne živilnice, p. Maribor
prodaja**Ivan Zaff, Maribor.****Jermena**

gonilna usnjata pravvrstna Knochova v dimenzijah (širina od 30 do 250 mm) prodaja po ceni takoj iz skladišta. Glavno zastupstvo za Jugoslavijo

Frkovič i drug
Zagreb, Mesnička 5. Tel. 4-45.
Ljubljana, Štritarjeva 7. Tel. 422

Parne lokomobile vsake velikosti k mlajšim, za žage, operativno in vse industrijske zavode. vsake sile, najnovejše in najstarejše. Vam dočasno načenje Adolf Eckert, Chrudim, Čehoslovenska republ. — Zahtevajte potrebno ponudbo za lokomobito, ki jo rabite.

Tovorni avto „FIAT“

38 PH 1000 zabojev 560 × 400 × 400 2500 zaboljev 425 × 225 × 200 stavbinski les raznih vrst, vsled preureditev podjetja zelo ugodno na prodaj. — Nastav pri ALOMA COMPANY, d. z o. z., Ljubljana, Kongresni trg 3.

Sposobni smo dobiti **stenje za svetiljke*, trakove za keplovanje*, električne izulirajuće trakove*, trakove za cipele*** Lummawerk Friedr. Scheuringen Wien VII, Mariahilferstrasse 110.

* Naročito jaki in upadni.

Stolarna v Sodražici, Slovenija — priporoča
svoje izdelke, kakor: politrane gostilniške in kavarniške stole, vrne zaklopne stole, mize itd. Ceniki na razpolago.

Najnovejša amerikanska iznajdba praktičnih ključavnic**AUROS I SALVO**

ki izključujejo vsak vlot v stanovanja ter so z ozirom na trojne, eden od drugega odvisne ključe (sobarica, stranka, ravnatelj) izredno priporočljive za hotele, ker nudijo vsaki stranki popolno varnost tudi v hotelih. Na vpogled so v pisarni Aloma Company, d. z o. z. Ljubljana - Kongresni trg 3.

Tovarna mizarskih izdelkov
Ferd. Potočnik, Maribor.

Tovarna in pisarna: **Vinarska ul. 29-31.**
Brzjavni naslov: Potočnik, Maribor. Tel. 89.

Izdelovanje kompletnih oken in vrat ter leseni rolovi. Naprava stopnjišč, leseni stropovi in ostale opreme iz vseh leseni vrst. Specijalist za portale, opremo pisarn in trgovin. Izdelovanje oprave vseh vrst Dobava in polaganje parketov, hrastovih in bukovih tal ter tal za parnike iz mecesnovega in smrekovega lesa. — Za vsa naročila se izgotavljajo risbe in skice.

Edina tvornica te stroke v Jugoslaviji.

NAJNIŽJE CENE! NAJNIŽJE CENE!

VULKANtvornica gumijevih
izdelkov v Kranju

izdeluje

prvovrstne podpetnike

ČISTO DOMAČE PODJETJE!

Prvovrsten
izdelek,
po
kvaliteti
ne-
prekosljiv !!

GLAVNA ZALOGA

A. Smole, Ljubljana, Krsnikova ul. 5.

Tovarna verig Wilh. Prüneler jr.
Fröndenberg — Ruhr — Deutschland.

JADRANSKA BANKAsprejema vloge na hranilne knjižice, žiro
in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Drogve, kemikalije, fotografične potrebščine, parfumerija lastnega izdelka:

Kolinska voda, ustna voda „SANOL“, zobna krema „SANADONT“, za negovanje polti „SANADERMA“ i. t. d.

Telefon 110.

Brzojav: „SANITAS“.

CELJE.

Svetovno priznana kvaliteta!

Katera konkurence zmožna **tvrdka z usnjem**

bi mi dala istega v komisijo ali me sprejela kot druga; prostori in zmožno osobje na razpolago v večjem pro-
metnem trgu na Gorenjskem. ::

Cenj. ponudbe se prosi pod „Zmožen trgovec“
na upravo lista.

Išče se

družabnik

za premogovnik v Štirjancih pri Ormožu. 19
prostosledov, premog 4800 kalorij. Ponudbe
pod „I. F. 357“ na upravo lista

Pozor! Reklamna ponudba! Samo 20 dni veljavna!

Ker hočem opustiti svojo zalogo ur, pošiljam v roku 20 dni vsakomur, ki pošlje ta iz časnika izrezani oglas, krasno remontoirko (za gospode), izbirno opremljeno, 30 ur idočo, s triletno pismeno garancijo, za reklamno ceno 45 namesto 85 dinarjev franko proti prejšnji vposlatvi dotednega zneska v priporočenem pismu. Ura se dopošlje takoj priporočeno. Po povzetju se pošlje le proti ari 10 D.

Skladišče ur ADOLF MITH, Zagreb, Samostanska ulica št. 4.

Pohištvo, preproge, posteljna oprema
najceneje pri

Karel Wesiak, Maribor
Aleksandrova cesta 19.

Na debelo.

Na drobno.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor,
Kranj, LJUBLJANA, Maribor,
Metkovič, Opatija, Sarajevo, Split,
Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsemi več-
jimi kraji v tu- in inozemstvu.

OBLEKE

Telefon štev. 313.

nabavite najceneje edino le pri konfekcijski industriji

Telefon štev. 313.

FRANDE (Fran Derenda) Ljubljana, Emonska cesta 8.

Automobile, kolesa, motocikle

ter vso opremo nudi iz skladišča

GARAŽA I. GOREC DELAVNICA

Ljubljana, Gospovska 14, Vegova 8.

moške, fantovske in deške, mikado, raglane, površnike, kožuhe, jahalne hlače.

Specijalitete v otroških oblekah (kostumih) i. dr. konfekcijo od najpriprostejšega do najfinješega kroja v na boljši izdelavi, razno suknjo, hlačevino in podloge

Zaloga pohištva KAROL PREIS, Maribor

Gospodska ulica 20. Pirchan-ova hiša.

Na debelo. - Na drobno. - Eksport.

Pohištvo, posteljna oprava, tapetniški material. Ceniki brezplačno. Svoboden ogled. Vsakdanje provincne razpošiljatve.

OBRTNA BANKA

LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 4 :::: TELEFON 508

Preskrbuje nakup in prodajo vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut. — Vnovčuje kupone in izrebane vrednostne papirje. — Preskrbuje nakazila in inkassno na vsa tu in inozemska bančna tržišča. — Daje preduime (posojila) na vrednostne papirje. — Eskomptuje in vnovčuje menice. — Sprejema denarne vloge na tekoči račun ali pa na čekovni promet. — Hrani in oskrbuje vrednostne papirje, reviduje stevilke. Dovoljuje vsakovrstne kredite.

Finansiranje obrtnih podjetij.

Ministrstvo financ kralj. Srbov, Hrvatov in Slovencev. 7% državno investicijsko posojilo 1. 1921 v iznosu 500.000.000 D.

POZIV NA VPIS.

Minister financ kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev na temelju Uredbe z dne 27.VI. 1821, Dšt. 7941, vzakonjene s členom 130. Ustava pozivlja na vpis

7% državnega investicijskega posojila v nominalnem znesku 500.000.000 Din.

To posojilo je investicijsko ter se bo porabilo izključno v svrhu splošnega dobra, kakor: popravilo, izvršitev in razširjenje železniškega prometa, stavbo novih in dovršenje započetih železniških prog, napravo in popravila pristanišč, cest, potov itd.

Nominalni iznos posojila je 500.000.000 D, izdan al pari v kosih po D 100, 500, 1000, 5000 in 10.000 v 50.000 serijah po 100 številk, obresti so 7% na leto ter se izplačujejo dekurzivno brez vsakega odbitka v polletnih kuponih, in to 15 marca in 15. septembra vsakega leta pri vseh javnih blagajnicah in zato pooblaščenih denarnih zavodih brez odbitka kakor šnegakoli davka, koleka in takse.

Prvi kupon se izplačuje 15. marca 1922. V teku 10 let se to posojilo ne more konvertirati, niti v tem času obrestna mera znižati. V slučaju, da se posojilo po preteklu 10 let konvertira, mora se imejiteljem obveznic ponuditi izplačilo v nominalnem iznosu.

Posojilo je amortizacijsko ter se izdaja na 50 let. Amortizacija počinje 4 leta po emisiji, ter se vrši enkrat na leto pri Generalni direkciji državnih dolgov z žrebanjem ali odkupom po določenem amortizacijskem načrtu, ki je na obveznici natisnjena. Posojilo je zavarovano s hipoteko, a potrebnata svota za anuitet (obresti in amortizacijo) stavlja se bo vsako leto v budget (državni proračun), za pokritje pa bodo služili pred vsem dohodki dotednjega investicijskega objekta.

Kuponi zastarojo 5 let potem, ko so zapadli, a izrebane obveznice 30 let po žrebanju.

Posojilo bo kotirano na vseh domačih borzah.

Obveznice tega posojila so ravnopravne ostalim državnim obveznicam, nživajo pupilarno varnost, morejo se polagati kakor kavejice, upotrebljivati za fonde, ustanove, depozite pri vseh javnih blagajnah in privatnih podvezetjih.

Obveznice se morejo lombardirati pri Narodni banki kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev ter njenih podružnicah po zakonskih propisih.

Obveznice in kuponi tega posojila so prosti vsakega sedanjega in bodočega davka in doklade, kakor državnih tako tudi ostalih (oblastnih, okrožnih, srezkih in občinskih) kakor tudi vseh taks in pristojb v kraljevini.

Vpis se bo vršil od 1. do 30. septembra 1921

pri vseh denarnih zavodih kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev pod zgornj navedenimi pogoji (za vsakih 100 D obveznice 100 D v gotovini). Za kontrolo porabe tega posojila se bo izvolil posebni parlamentarni odbor.

Ko bo celo posojilo porabljeno, podal bo minister financ Narodni skupščini kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev poročilo o skupni porabi istega.

BEOGRAD, meseca julija 1921.

Minister financ

Dr. Kosta Kumanudi l. r.